

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Пожежна техніка

КРАН-КОМПЛЕКТИ ПОЖЕЖНІ

Частина 3. Технічне обслуговування
пожежних кран-комплектів із напівжорсткими
і плоскоскладаними рукавами

Загальні вимоги
(EN 671-3:2000, IDT)

Київ
ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ УКРАЇНИ
2005

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Український науково-дослідний інститут пожежної безпеки МНС України (УкрНДІПБ) за участю Українського Союзу виробників протипожежної продукції та послуг (УСВППП)

РОЗРОБНИКИ: **М. Откідач**, канд. техн. наук; **О. Гладишев** (науковий керівник); **С. Міщенко**; **В. Приймаченко**; **В. Міщенко**

2 НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 25 травня 2005 р. № 128 з 2006-01-01

3 Національний стандарт відповідає EN 671-3:2000 Fixed firefighting systems - Hose systems - Part 3: Maintenance of hose reels with semi-rigid hose and hose systems with lay-flat hose (Стационарні протипожежні системи. Рукавні системи. Частина 3. Технічне обслуговування рукавних котушок із напівжорсткими рукавами та рукавних систем із плоскоскладаними рукавами). Цей стандарт видано з дозволу CEN

Ступінь відповідності - ідентичний (IDT)

Переклад з англійської (en)

4 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

ЗМІСТ

Національний вступ	IV
Вступ	1
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Терміни та визначення понять	1
4 Поточний контроль відповідальною особою	2
5 Облік пожежних кран - комплектів	3
6 Обстеження та технічне обслуговування	3
7 Облік обстеження та технічного обслуговування	3
8 Пожежна безпека під час обстеження та технічного обслуговування	3
9 Усунення дефектів	3
10 Етикетка з даними щодо технічного обслуговування і перевіряння	4
Додаток НА Віповідність термінів	4

НАЦІОНАЛЬНИЙ ВСТУП

Цей стандарт є тотожний переклад EN 671-3:2000 Fixed firefighting systems - Hose systems - Part 3: Maintenance of hose reels with semi-rigid hose and hose systems with lay-flat hose (Стаціонарні протипожежні системи. Рукавні системи. Частина 3. Технічне обслуговування рукавних котушок із напівжорсткими рукавами та рукавних систем із плоскоскладаними рукавами).

Технічний комітет, відповідальний за цей стандарт, - ТК 25 «Пожежна безпека та протипожежна техніка».

Стандарт містить вимоги, які відповідають чинному законодавству України.

До стандарту внесено такі редакційні зміни:

- замінено назву стандарту на «Пожежна техніка. Кран-комплекти пожежні. Частина 3. Технічне обслуговування пожежних кран-комплектів із напівжорсткими і плоскоскладаними рукавами. Загальні вимоги»;
- до розділу 2 «Нормативні посилання» долучено «Національне пояснення», виділене рамкою;
- слова «цей європейський стандарт» замінено на «цей стандарт»;
- структурні елементи стандарту: «Обкладинку», «Передмову», «Національний вступ», «Бібліографічні дані» - оформлено згідно з вимогами національної стандартизації України.

Відповідність термінів європейського стандарту до термінів національного стандарту наведено у додатку НА.

Копії стандартів, на які є посилання, можна отримати в Головному фонді нормативних документів ДП «Укр НДНЦ».

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ПОЖЕЖНА ТЕХНІКА

КРАН-КОМПЛЕКТИ ПОЖЕЖНІ

Частина 3. Технічне обслуговування пожежних кран-комплектів
із напівжорсткими і плоскскладаними рукавами
Загальні вимоги

ПОЖАРНАЯ ТЕХНИКА

КРАН-КОМПЛЕКТЫ ПОЖАРНЫЕ

Часть 3. Техническое обслуживание пожарных кран-комплектов
с полужесткими и плоскскладываемыми рукавами
Общие требования

FIXED FIREFIGHTING SYSTEMS

HOSE SYSTEMS

Part 3. Maintenance of hose reels with semi-rigid hose
and hose systems with lay-flat hose
General requirements

Чинний від 2006-01-01

ВСТУП

Пожежні кран-комплекти за належних умов є ефективним засобом пожежогасіння з джерелом постійного водопостачання.

Вони особливо важливі на початковій стадії пожежі і їх може ефективно використовувати не-підготовлена особа. Пожежні кран-комплекти повинні мати великий строк експлуатування, але треба усвідомлювати, що їх корисність залежить від технічного обслуговування, метою якого є забезпечення постійної готовності до застосовування у разі потреби.

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт дає рекомендації по обстеженню та технічному обслуговуванню пожежних кран-комплектів (далі - ПКК) так, щоб вони могли продовжувати виконувати функцію для якої їх було вироблено, постачено і встановлено, тобто забезпечувати в екстреній ситуації перші дії з гасіння пожежі до того, як будуть задіяні потужніші сили і засоби пожежогасіння.

Цей стандарт застосовують до ПКК у всіх типах споруд.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Цей стандарт містить через датовані та недатовані посилання положення з інших публікацій. Ці нормативні посилання цитуються у відповідних місцях по тексту, а список публікацій наводиться нижче. Для датованих посилань наступні поправки або зміни цих публікацій застосовується до стандарту тільки тоді, коли вони розміщені в ньому. Для недатованих посилань застосовується остання редакція публікації, на яку є посилання (у тому числі поправки).

EN 671-1:2001 Fixed firefighting systems - Hose systems - Part 1: Hose reels with semi-rigid hose

EN 671-2:2001 Fixed firefighting systems - Hose systems - Part 2: Hose systems with lay-flat hose.

НАЦІОНАЛЬНЕ ПОЯСНЕННЯ

EN 671-1:2001 Стационарні протипожежні системи. Рукавні системи. Частина 1. Рукавні катушки з напівжорсткими рукавами

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Нижче подано терміни, вжиті у цьому стандарті та визначення позначених ними понять:

3.1 автоматичний пожежний кран-комплект (ПКК) (*automatic fire hose reel, manual hose reel*)

Протипожежний пристрій, який складається з котушки, трубопроводу, що забезпечує постачання води, автоматичного вхідного запірнього вентиля, під'єданого до котушки, напівжорсткого рукава, перекивального ствола та, за необхідності, спрямовувача рукава [EN 671-1]

3.2 автоматичний запірний вентиль (*automatic stop valve*)

Вентиль, який автоматично спрацьовує на відкривання та закривання

3.3 кваліфікована особа (*competent person*)

Особа, яка пройшла необхідне навчання і має відповідний досвід, якій надано доступ до необхідних інструментів, обладдя та інформації, настановою з експлуатування і ознайомена зі спеціальними процедурами, рекомендованими виробником, та здатна виконувати і проводити технічне обслуговування відповідно до вимог цього стандарту

3.4 з'єднувальна головка (*coupling*)

Пристрій, який використовують для під'єднання рукава до вентиля та пожежного ствола [EN 671-2],

3.5 пожежна рукавна система (*fire hose system, hose system*)

Протипожежний пристрій, який складається з шафи або кришки, утримувача рукава, ручного вхідного запірнього вентиля, напівжорсткого рукава зі з'єднувальними головками, перекивального ствола [EN 671-2]

3.6 утримувач пожежного рукава (*hose support*)

Пристрій, який використовують для утримання рукава [EN 671-2]

3.7 плоскоскладаний рукав (*lay-flat hose*)

Рукав, який плоско складається, якщо на нього не діє внутрішній гідравлічний тиск [EN 671-2]

3.8 технічне обслуговування (*maintenance*)

Сукупність всіх технічних і адміністративних дій, в тому числі наглядових, з метою збереження стану виробу, в якому він може виконувати необхідну функцію

3.9 ручний пожежний кран-комплект (ПКК) (*manual fire hose reel, manual hose reel*)

Протипожежний пристрій, який складається з котушки, трубопроводу, що забезпечує постачання води, ручного вхідного запірнього вентиля, під'єданого до котушки, напівжорсткого рукава, перекивального ствола та, за необхідності, спрямовувача рукава [EN 671-1]

3.10 ручний запірний вентиль (*manual stop valve*)

Ручний запірний вентиль, приєднаний до пожежного кран-комплекту

3.11 відповідальна особа (*responsible person*)

Особа(-и), яка відповідає за контроль виконання заходів пожежної безпеки у приміщеннях або в будівлях.

Примітка. Згідно з національними нормами відповідальною особою може бути користувач або власник приміщень

3.12 напівжорсткий рукав (*semi-rigid hose*)

Рукав, що зберігає круглий поперечний переріз навіть за відсутності внутрішнього гідравлічного тиску

3.13 перекивальний ствол (*shut-off nozzle*)

Компонент на кінці рукава, який використовують для спрямування і регулювання подавання струменя води [EN 671-1]

3.14 постачальник (*supplier*)

Сторона відповідальна за виріб, процес або послугу і здатна забезпечити підтримання якості. Це визначення може стосуватися виробників, дистриб'юторів, імпортерів, монтажних та сервісних організацій

3.15 пожежна рукавна котушка, яка повертається (*swinging fire hose reel, swinging hose reel*)

Рукавна котушка, яка здатна обертатись і повертатись у більше, ніж одній площині та змонтована на одному з таких пристроїв:

- на важелі, який повертається;

- на трубі, яка повертається;
- на дверцятах, які повертаються [EN 671-1].

4 ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ВІДПОВІДАЛЬНОЮ ОСОБОЮ

Періодичні огляди всіх ПКК повинна проводити особа, відповідальна за протипожежну безпеку об'єкта, у терміни, які залежать від умов довкілля і (або) пожежної небезпеки (пожежного ризику), щоб переконатися, що кожний ПКК:

- встановлено у призначеному місці;
 - не загороджено, розташовано у помітному місці та має чітку інструкцію з експлуатування;
 - не має очевидних дефектів та ознак корозії або протікань.
- За необхідності, відповідальна особа повинна вжити заходів щодо негайних коригувальних дій.

5 ОБЛІК ПОЖЕЖНИХ КРАН-КОМПЛЕКТІВ

Щоб перевірити відповідність обладдя ПКК інструкціям виробника, відповідальна особа повинна вести облік щодо точного плану розташування і технічних характеристик обладдя.

6 ОБСТЕЖЕННЯ ТА ТЕХНІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

6.1 Щорічне обстеження і технічне обслуговування

Обстеження і технічне обслуговування повинна проводити кваліфікована особа.

ПКК треба перевіряти з повністю розмотаним рукавом, який знаходиться під тиском, за таких умов:

- обладдя повинно бути не загороджене, не пошкоджене, а його складові частини та деталі не протікають і не мають ознак корозії;
- наявність ясної і чіткої інструкції з експлуатування;
- місце розташування чітко позначено;
- кронштейни для кріплення на стіні, придатні для використання за призначеністю, закріплені та міцні;
- потік води - постійний і достатній (рекомендують використовувати індикатор потоку води та манометр);
- манометр, якщо встановлений, повинен працювати задовільно в межах робочого діапазону;
- рукав на всій довжині повинен бути перевірений на предмет наявності ознак тріщин, викривлень, стирання або пошкодження. Якщо на рукаві виявлено будь-які ознаки дефектів, його треба замінити або провести контрольні випробовування за максимального робочого тиску;
- рукавні затискачі або кріплення належного типу і надійно закріплені;
- рукавний барабан вільно обертається у будь-якому напрямку;
- для катушок, які повертаються, перевірити, щоб стрижень обертався вільно і щоб катушка поверталась на 180°;
- у ПКК перевірити, щоб запірний вентиль був належного типу, і, щоб функціонував;
- у ПКК з автоматичним запірним вентилям перевірити правильність роботи цього вентиля та ізоляційного допоміжного вентиля;
- перевірити стан трубопроводу подавання води, особливу увагу треба приділяти гнучким трубопроводам на предмет наявності ознак пошкодження або стирання;
- за наявності шафи перевірити її на предмет наявності пошкодження і перевірити чи легко відчиняються двері шафи;
- перевірити, щоб ствол був належного типу і легкий в керуванні;
- перевірити роботу спрямовувачів рукава і переконатись, що вони правильно і міцно закріплені;
- залишити ПКК у стані готовому до негайного застосування.

Якщо необхідне всебічне технічне обслуговування, то на ПКК повинно бути нанесено маркування «НЕСПРАВНИЙ», а кваліфікована особа повинна поінформувати про це користувача (власника).

6.2 Періодичне обстеження і технічне обслуговування всіх рукавів

Кожні п'ять років всі рукави треба випробовувати за максимальним робочим тиском згідно з EN 671-1 і (або) EN 671-2.

7 ОБЛІК ОБСТЕЖЕННЯ ТА ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

Після обстеження і необхідних коригувальних заходів (див. 6.1 і 6.2) кваліфікована особа повинна нанести на ПКК маркування «ПЕРЕВІРЕНО». Відповідальна особа також повинна вести облік всіх обстежень і випробовувань. У цьому обліку повинна міститись така інформація:

- дата (рік і місяць) обстеження та випробовування;

- дані про результати випробувань;
- обсяг і дата заміни складових частин і (або) деталей;
- дані про необхідність проведення подальших випробувань;
- дата (рік і місяць) наступного обстеження та випробування;
- ідентифікація кожного ПКК.

8 ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА ПІД ЧАС ОБСТЕЖЕННЯ ТА ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

Оскільки обстеження і технічне обслуговування можуть тимчасово знизити ефективність протипожежного захисту:

- залежно від передбачуваної небезпеки, лише обмежена кількість ПКК повинна одночасно підлягати всебічному технічному обслуговуванню на визначеній території;
- повинно бути вжито додаткових заходів щодо пожежної безпеки та розроблено інструкції з безпеки

на період технічного обслуговування, а також на періоди, коли перекрито джерела водопостачання.

9 УСУНЕННЯ ДЕФЕКТІВ

Для заміни непридатних складових частин і (або) деталей, з метою подальшого експлуатування ПКК, треба використовувати лише такі (наприклад рукави, стволи, вхідні запірні вентиля), що відповідають вимогам цього стандарту і поставлені або схвалені постачальником ПКК.

Примітка. Важливо, щоб усі дефекти було усунуто в найкоротший термін із метою повернення усього протипожежного обладдя у задовільний стан.

10 ЕТИКЕТКА З ДАНИМИ ЩОДО ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ І ПЕРЕВІРЯННЯ

Дані щодо технічного обслуговування і обстеження повинні бути зазначені на етикетці, яка не повинна затуляти маркування виробника.

На етикетці повинні бути такі дані:

- слово «ПЕРЕВІРЕНО» (див. розділ 7);
- назва і адреса постачальника ПКК (див. 3.14);
- позначка, яка чітко визначає кваліфіковану особу (див. 3.3);
- дата (рік і місяць) проведеного технічного обслуговування (див. 6.1, 6.2).

ДОДАТОК НА (довідковий)

ВІДПОВІДНІСТЬ ТЕРМІНІВ

Таблиця НА.1 - Відповідність термінів

Термін та визначення згідно з EN 671-3	Термін та визначення згідно з цим стандартом
<p>3.1 автоматична пожежна рукавна котушка (<i>automatic fire hose reel, automatic hose reel</i>) Протипожежний пристрій, який складається з котушки, трубопроводу, що забезпечує постачання води, автоматичного вхідного запірнього вентиля під'єданого до котушки, напівжорсткого рукава, перекривального ствола та, за необхідності, спрямовувача рукава</p> <p>3.2 ручна пожежна рукавна котушка (<i>manual fire hose reel, manual hose reel</i>) Протипожежний пристрій, який складається з котушки, трубопроводу, який забезпечує постачання води, ручного вхідного запірнього вентиля під'єданого до котушки, напівжорсткого рукава, перекривального ствола та, за необхідності, спрямовувача рукава</p>	<p>3.1 автоматичний пожежний кран-комплект (ПКК) Комплект, який складається з автоматичного крана або вентиля, встановленого на трубопроводі протипожежного водопостачання і обладнаного з'єднувальними головками, напірним напівжорстким рукавом із перекривальним стволом, призначений для відбирання води на потреби пожежогасіння</p> <p>3.9 ручний пожежний кран-комплект (ПКК) Комплект, який складається з ручного крана або вентиля, встановленого на трубопроводі протипожежного водопостачання і обладнаного з'єднувальними головками, напірним напівжорстким рукавом із перекривальним стволом, призначений для відбирання води на потреби пожежогасіння</p>

УКНД 13.220.10

Ключові слова: пожежна техніка, пожежні кранкомплекти, напівжорсткі рукави, плоскоскла-дані рукави, технічне обслуговування, загальні вимоги.
